

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: P. G.
proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 12. 2017, č. j. OAM-915/ZA-ZA11-ZA19-2017, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou domáhal přezkoumání a zrušení výše uvedeného rozhodnutí, jímž žalovaný podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zastavil jeho řízení o žádosti o mezinárodní ochranu z důvodu nepřípustnosti žádosti podle § 10a písm. b) zákona o azylu a určil, že státem příslušným k posouzení žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země

nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, (dále také jen nařízení „Dublin III“), je Rakouská republika.

2. Žalovaný ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobci nesvědčí žádné z kritérií pro stanovení příslušného členského státu k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu ve smyslu čl. 8 – 15 nařízení Dublin III. V takovém případě žalovaný vyšel z dikce čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, stanovujícího mezinárodní příslušnost státu v případě nemožnosti aplikace žádného z výše uvedených článků v tom smyslu, že k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu je příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Žalovaný sejmul žalobci otisky prstů a tyto zaslal do systému EURODAC, když následně zjistil, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu v Rakouské republice, a to dne 30. 1. 2016. Rakouská republika uznala příslušnost k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a svou akceptaci žalovanému oznámila dne 15. 11. 2017.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce v žalobě namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byl zkrácen na svých právech, má za to, že žalovaný v předchozím řízení porušil ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, §§ 12, 14 a 14a zákona o azylu a čl. 3 nařízení Dublin III, neboť nedostatečně zvážil aplikaci těchto ustanovení. Žalobce zopakoval důvody své žádosti o mezinárodní ochranu (spory o 30 tisíc dolarů mezi jeho rodinou a rodinou z arménské vesnice Zartonk), kvůli kterým opustil zemi původu. Odcestoval do Rakouska, kde byl do roku 2011, kdy se vrátil zpět do Arménie. V roce 2016 opětovně přicestoval do Rakouska a požádal tam o mezinárodní ochranu. Namítá, že azylové řízení v Rakousku, které s ním bylo vedeno, bylo nespravedlivé, tlumočnick především chybně tlumočil jím sdělené skutečnosti a předložené listiny. Uvedené pak přisuzuje skutečnosti, že je Jezid. Žalobce má za to, že žalovaný nedostatečně posoudil kritéria čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III a že se Rakousko při posuzování jeho žádosti o mezinárodní ochranu dopustilo závažných nedostatků a porušilo princip non-refoulement. Při navrácení do Rakouska mu hrozí deportace do Arménie, kde mu jde o život, tamní policie je zkorumpovaná a nelze se dovolat pomoci u státních orgánů, jak vyplývá ze zpráv o situaci v Arménii (dle uvedeného internetového odkazu). Nesouhlasí se svým předáním do Rakouska, neboť se dopustilo závažných nedostatků v řízení o mezinárodní ochraně a žádá, aby o jeho žádosti rozhodla Česká republika. Žalobce proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek, setrval na správnosti žalobou napadeného rozhodnutí, na které odkázal, stejně jako na obsah správního spisu. Uvedl, že postupoval v souladu s dublinským nařízením i jednotlivými ustanoveními správního řádu. Zrekapituloval důvody žalobcem podané žádosti o mezinárodní ochranu a dále zopakoval svoji argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí o nutnosti aplikovat na případ žalobce článek 3 odst. 2 nařízení Dublin III o příslušnosti prvního členského státu, v němž byla žádost podána. Konstatoval, že ze záznamu o výsledku porovnávání otisků prstů v systému EURODAC vyšlo najevo, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu v Rakouské republice, a to dne 30. 1. 2016 a dne 29. 3. 2011. Žalovaný proto požádal dne 9. 11. 2017 Rakouskou republiku o přijetí

žalobce zpět na své území a posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, kterou podal v ČR. Dne 15. 11. 2017 obdržel žalovaný akceptaci Rakouské republiky o uznání své příslušnosti k posouzení uvedené žádosti žalobce. Žalovaný stejně jako v napadeném rozhodnutí uvedl, že Rakouská republika je členem Evropské unie, státní moc dodržuje právní předpisy a lidská práva a je schopná zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních subjektů. Rovněž ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží na dodržování těchto práv. Je považována za bezpečnou zemi původu, a to nejen Českou republikou, nýbrž i ostatními státy Evropské unie. Rovněž skutečnost, že v Rakouské republice ročně požádají o udělení mezinárodní ochrany tisíce uprchlíků, svědčí dle správního orgánu o neexistenci obav uprchlíků z tamního azylového systému. Tedy ani žalobci tam nehrozí nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany a zajištění podmínek přijetí žalobce o mezinárodní ochranu. Z uvedeného nevyplývá opodstatněný důvod k obavám z návratu do Rakouska, kde bude řízení dokončeno. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. právní úprava

5. Podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.
6. Podle § 10a písm. b) zákona o azylu, je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, je-li k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný členský stát Evropské unie.
7. Podle čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. Podle čl. 7 odst. 1 cit. nařízení se kritéria pro určení příslušného členského státu uplatňují v pořadí, v jakém jsou uvedena v této kapitole (tj. III. kapitole, články 8 – 15, jejichž znění je citováno v žalobou napadeném rozhodnutí, a proto na ně soud pro stručnost odkazuje).
8. Podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce cit. nařízení není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát. Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.

V. Řízení před krajským soudem a Nejvyšším správním soudem

9. Krajský soud po provedeném přezkumném řízení žalobě vyhověl a rozsudkem ze dne 10. 1. 2018, č. j. 32 Az 75/2017-28, napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku uvedl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné v otázce určení státu příslušného k posouzení podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany dle čl. 3 nařízení Dublin III, neboť žalovaný přezkoumatelným způsobem neprověřil existenci či neexistenci systémových nedostatků, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů v Rakouské republice. Žalovaný totiž v napadeném rozhodnutí neuvedl ani jedinou zprávu, z níž by bylo možné jím učiněnou úvahu přezkoumat. Rovněž správní spis neobsahoval žádnou zprávu, z níž by žalovaným učiněný závěr vyplýval. Krajský soud odkázal na aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu (konkrétně na rozsudek ze dne 4. 5. 2017, č. j. 10 Azs 12/2017 - 72), kterou vztáhl i na případ žalobce, a dle které musí být úvaha o neexistenci výše uvedených systémových nedostatků podložena konkrétními důkazy uvedenými ve správním spisu. Žalovanému uložil, aby v novém řízení doplnil správní spis o aktuální materiály dokládající současný stav rakouského azylového řízení a podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu a přezkoumatelným způsobem se vypořádal s otázkou, zda existují závažné důvody domnívat se, že v Rakouské republice dochází k systémovým nedostatkům v těchto řízeních, které by pro žalobce představovaly riziko nelidského či ponižujícího zacházení.
10. Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalovaného rozsudkem ze dne 9. 5. 2018, č. j. 9 Azs 17/2018-28, výše citovaný rozsudek zdejšího krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku uvedl Nejvyšší správní soud následující:

„Námítce stěžovatele, že krajský soud chybně vztáhl právní názor obsažený v rozsudku ze dne 4. 5. 2017, č. j. 10 Azs 12/2017 - 70, vztahující se k aplikaci čl. 3 nařízení Dublin III, na Rakouskou republiku, lze přisvědčit, neboť z jeho odůvodnění je patrné, že stěžovatelka s občanstvím státu Nigérie měla být předána pro účely posouzení její žádosti do Itálie a argumentace zde učiněná se skutečně vztahuje pouze k Itálii. V citovaném rozsudku je sice uvedeno, že v případě každého členského státu, který má být dle nařízení Dublin III příslušným k posuzování žádosti, je nutné uvést úvahu o existenci či neexistenci systémových nedostatků a povinností správních soudů je zkoumat takovou úvahu správních orgánů z úřední povinnosti, přičemž pokud taková úvaha není podložena konkrétními důkazy nebo zcela chybí, je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné, avšak tento závěr nelze bez dalšího vztáhnout na veškeré v úvahu přicházející členské státy, která mohou být dle čl. 3 nařízení Dublin III příslušné k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu.

Z čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III vyplývá, že Česká republika nesmí cizince do země se systémovými nedostatky předat. V případech, kdy je zřejmé či pravděpodobné, že přebírající země trpí systémovými nedostatky ve smyslu tohoto článku, je třeba se touto otázkou podrobně zabývat. Taková situace by zřejmě nastala například v případě předání cizince do Maďarska či Itálie. Pokud by správní orgán dospěl k závěru, že předání je i tak možné, je nutné, aby tento závěr výslovně vysvětlil. V případě většiny ostatních členských zemí Evropské unie však nelze říct, že by zřejmě či alespoň pravděpodobně trpěly systémovými nedostatky, a proto postačí jen obecná úvaha, jak ji učinil stěžovatel v projednávané věci.

V této souvislosti je třeba připomenout, že v právu Evropské unie platí i nadále zásada vzájemné důvěry, jakkoliv otřesená v důsledku migrační krize. Například v rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ze dne 21. 12. 2011, ve spojených věcech zn. C-411/10 a C-493/10, je konstatováno, že „[z] přezkumu předpisů tvořících společný evropský azylový

system vyplývá, že tento systém byl koncipován v kontextu umožňujícím předpokládat, že všechny státy, které se na něm podílejí, ať jde o členské státy nebo třetí státy, dodržují základní práva, včetně práv, jejichž základem je Ženevská úmluva a protokol z roku 1967, jakož i EÚLP, a že si členské státy mohou v tomto ohledu vzájemně důvěřovat.“ Lze tedy dovodit, že dodržování základních lidských práv členskými státy je vyvratitelná domněnka, přičemž v případě většiny členských zemí tato domněnka vyvrácena nebyla.

Důvodná je i námitka stěžovatele, že žalobce v průběhu správního řízení i v podané žalobě namítal konkrétní nesrovnalosti v jeho azylovém řízení v Rakousku, nikoliv systémové nedostatky rakouského azylového systému jako celku. Kasační soud po posouzení žalobcem tvrzených nedostatků dospěl k závěru, že jím tvrzené nesrovnalosti nedosáhly úrovně systémových nedostatků, mohlo dojít pouze k individuálním pochybením při posuzování jeho žádosti v Rakouské republice. Systémové nedostatky žalobce prvně namítal až v podané žalobě, a to pouze v obecné rovině bez bližší konkretizace, v čem je shledává. Žalovaný se možností výskytu systémových nedostatků azylového systému v Rakouské republice zabýval, ač nic dle jeho zjištění nenasvědčovalo tomu, že by k nim docházelo. Úvaha žalovaného je dostačující, byť není podložena konkrétními zprávami, a je v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 - 27), protože Rakouská republika není státem, o němž lze mít v této souvislosti za to, že by v něm mělo docházet k systémovým nedostatkům v azylových řízeních s ohledem na výše uvedený princip vzájemné důvěry.“

11. Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů napadený rozsudek zrušil, a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, v němž je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

VI. Nové posouzení věci krajským soudem

12. V novém řízení projednal krajský soud žalobu bez jednání postupem dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Opětovně přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, když jsa vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, který je shrnut výše, se k jeho závěrům přiklonil. Nejvyšší správní soud zde zcela jednoznačně a s odkazem na svoji judikaturu vyložil, že ač úvaha žalovaného o fungování azylového systému v Rakouské republice a vyloučení systémových nedostatků tamního řízení ve věci mezinárodní ochrany, není podložena konkrétními zprávami, je úvaha žalovaného vyjádřená v žalobou napadeném rozhodnutí dostačující.
13. Krajský soud po výše uvedeném přehodnocení svých původních závěrů dospěl k závěru, že žalobním námitkám nelze vyhovět, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

VII. Náklady řízení

14. Výrok II. o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má úspěšný účastník právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšný žalovaný náhradu nákladů řízení nenárokoval a z obsahu správního spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad rámec běžné úřední činnosti vznikly.
15. Výrokem III. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť žalovaný, který měl ve věci úspěch, žádné náklady řízení nepožadoval a z obsahu spisu rovněž nevyplývá, že by mu v průběhu řízení o kasační stížnosti nějaké náklady nad rámec běžné úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 27. července 2018

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: J. L.